

Dr. Pető Judit, gyermekvédelmi munkatárs
Autisták Országos Szövetsége (Budapest)

„...Engem nem hagyott nyugodni az, amit megértettem és jónak találtam...”

Beszélgetés Körmöci Katalinnal,

az Óvodai Nevelés szakmai-módszertani folyóirat főszerkesztőjével
Brunszvik Teréz díjas, ny. mestertanárral

- **Ahogy látom, Te folyamatosan komoly célokat tűzöl magad elé, ezért jutott eszembe, Dorothy L. Nolte mondata, amely így szól: „Ha egy gyermek együtt él az elismeréssel, megtanulja, hogy legyenek céljai.”**

Valóban az elismerés az, ami a célra inspirálja a gyermeket?

- Én úgy érzem, hogy ha a gyermekek belefeledkeznek egy tevékenységbe, akkor maga a tevékenység öröme már jutalmat jelent. De jól esik mindenkinek, és ez így a gyerekekkel is, hogy ha egy olyan személytől is kapnak megerősítést, akiben bíznak, akinek a véleményére adnak, aki mellett jól, biztonságban érzik magukat.

Úgy gondolom, hogy az elismerés az óvodában nem áll a méltó helyen. Hogy „Ügyes vagy.”, "Megdicsérlek.", "Nagyon ügyes vagy.", ezt nagyon helyesen minden gyermek könnyedén megkaphatja. De a fontos az lenne, hogy szóban, gesztusokban releváns legyen a dicséret azzal, amit a gyermek tett, vagy ahogyan viselkedett. Ha ilyen módon, a maga árnyaltságával és konkrétságával kapja a megerősítéseket, akár egy mosollyal, szemhunyorítással, akár verbálisan, akkor szárnyakat kap, és ez valóban előbbre viszi a fejlődésében.

- **Gyermekkorodban Te megkaptad azokat az inspiráló elismeréseket, amelyek célokra repítettek?**

- Békés gyermekkorom volt, elfogadtak és szerettek. Mivel a szüleink dolgoztak, a testvéreimet és engem tulajdonképpen a nagyszüleink neveltek, akikkel együtt laktunk. Ők addig engedtek játszani a józan korlátoknak megfelelően, ameddig kijátszhattuk magunkat. Ez a természetes, mosolygós légkör, az elfogadás, elsősorban nem inspirált, hanem inkább engedte, hogy kibontakozhassunk. Az új és új célok pedig a szakmai munkából adódnak. Abból, hogy éppen akkor, úgy és abban ki mindenkinek van szüksége a segítségre. Ez tűzi ki a célt számomra. Az egyik feladat teljesítése közben pedig már bontakozik a következő.

Vannak természetesen mérföldkövek az életemben, amelyek meghatározzák az irányvonalakat, de a konkrét megvalósulásokat az adott helyzetek hozzák.

- **Már jó néhány évtizede tanító vagy és sokak mesterüknek is érznek. A kérdésem az, hogy neked kik voltak, vagy jelenleg kik a tanítói és mesterei?**

- Az első, aki meghatározta szakmai irányvonalamat, Maslow volt, főként a szükséglet piramisával. Ezen keresztül tudtam fókuszálni azokra az egyéniségekre, akiknek a szava nyomot hagyott bennem, akik valamiféleképpen kibontották mély meggyőződésemet pl. Montessori,

Ranschburg Jenő, Vekerdy Tamás... Majd egyszer csak rájöttem arra, hogy mindenkitől lehet tanulni, akár csak egy-egy mondatából, szavából, s még negatívumokból is.

- **Tehát a maslow-i piramis jelentette a megvilágosodást. Tudjuk, voltak, akik egy fa alatt világosodtak meg, és tényleg nem kellett más, mint, hogy ott üldögéljenek, majd váratlanul jött a gondolat, az eszme, amely megváltoztatta egész addigi életüket. Látszatra ez a maslow-i piramis elég egyszerű és hétköznapi. Egyre kutatom benned azt a momentumot, szót, ami annyira megérintett.**

- Elárulom. **A szükséglet** volt az a szó, amimegérintett. Mindig is alkalmazkodó voltam. És jól is éreztem magam ilyenek, jól éreztem magam a bőrömben. De ekkor elkezdtem kutatni a maslow-i felfogásban benne foglalt szavak értelmét: mit is jelent a szükséglet, az érzelem, a szeretet. Bújtam a lexikonokat, a tudományos kutatásokat, és új értelmet kaptak a szavak. Ugyanakkor láttam például, hogy a nővérkéimnek, a kollégáimnak, és minden körülöttem élőknek mennyire mások az igényei, mint nekem. Sajátosak, reájuk jellemzőek. Innen természetesen oda jutottam, hogy a gyerekeknek is! És minden egyes gyereknek is különböznek szükségleteik a másiktól.

1995-ben írtam le először, hogy a gyereksajátos szükségleteinek a kielégítése mennyire fontos. Ez lett a vezérvonalam. Erre rakódott, és egyre tisztábban bontakozott ki óvodapedagógiai hitvallásom: a szükségletekre, az igényekre, az egyéni sajátosságokra - arra, hogy fontos, honnan jön a gyermek, ott mit kapott, mit nem kapott, milyen igényei lettek és vannak. És Maria Montessori is ebben gondolkodott.

De akkoriban a képzőben még nem volt nagyon illő dolog, hogy valakinek ilyen igazodási pontjai legyenek a pedagógiában. **De engem nem hagyott nyugodni az, amit megértettem és jónak találtam.** Most már ez nem különleges dolog, benne van az ONOAP-ban, a szükségletek rendszerét és összefüggéseit tanítják a pszichológiában, a pedagógiában, de akkor ez újdonságnak számított. Akkoriban nem élveztem az ezirányú támogatást.

- **Nem lehetséges, hogy te is Maslow olvasásakor találd meg a személyiségednek az igazolását, hogy te is vagy valaki, hogy neked is lehetnek különleges, személyre szóló igényeid, szükségleteid. És ezáltal...**

- Nem! Nem az én igényeim voltak a fontosak, hanem, hogy láttam, **ez a kulcs másokhoz.** Hogy mennyivel könnyebb úgy kapcsolatot teremteni, tanítani, nevelni, ha figyelembe veszi az ember annak a másoknak a szükségleteit. Mindig fontos volt, hogy mások lelki békéje miatt megértem és beteljesítenem az igényeiket. Ettől lett az én életem is boldogabb. És ez most is így van.

De azért tényleg van, ami nagyon fontos az én személyemet illetően, amiben nem tudok engedni, és ez is az előző irányvonalból táplálkozik. Ez pedig az, hogy a szakmai munkáimat ennek szentelhessem. Ez nagyon fontos számomra!

- **Tehát mégis csak megcsíptük a legmélyebb szükségletedet.**

- Valóban, ez nagyon mélyről jövő igényem. Szeretném mindazt továbbadni, ami bennem tapasztalat, a letisztázottság és a meggyőződéssel alátámasztott hit.

- **Melyek tehát ezek a tevékenységek, amelyekkel, amelyeken keresztül tovább tudod adni a meggyőződéssel alátámasztott hitedet? Melyek a szakmai tevékenységeid?**

- A 2007 óta tartó nyugdíjas élet felszabadított bizonyos tevékenységek alól, a meghatározott és behatárolt oktatói keretek alól. Lett időm arra, hogy szellemileg, lelkileg gazdagodjam. Most már minden ténykedésemmel " ... a gyermekek mindenképp felett álló érdekét..." szolgálhatom.

Már azelőtt is sok helyre hívtak vidékre, konferenciákra **előadást tartani**. Továbbképzéseim, akkreditált tanfolyamaim voltak: *Differenciált-személyes bánásmód, Hová bújt a matematika?* címmel /ez utóbbinak most a könyve is megjelent/. Hívnak óvodákba, nevelőtestületi előadásokra. Ezeket szeretem a legjobban, mert akkor egyszerre mindenki ugyanazt hallja. Együtt tudunk gondolkodni. Ezek az alkalmak különösen építenek engem, hiszen ott az óvodapedagógusok problémáiról van szó, ami nekem is nagyon fontos. Kell, hogy érezzem és tudjak ezekről, hogy segíthessek.

A könyvírás is szeretem és az **országos óvodai szakmai összejövetelek szervezését** /2007 óta 20-at szerveztem/, ezen kívül szerkesztem az Óvodai Nevelést 2007 óta, amelyet 2011-től már a Sprint Kiadó jelentet meg. Ők teszik lehetővé a DVD-k és szakkönyvek kiadását is. Nem utolsó sorban pedig a Pető Intézetben tanítottam óvodai matematikai módszertant, valamint gyakorlatot is vezettem. Az adaptív pedagógia terén itt valóban mindent átélhettem. Itt valóban fókuszba helyeződik a gyermek, hiszen azok, akikkel itt foglalkozunk, mozgásukban erősen akadályozottak, beszédzavarral küzdenek. Itt magas szinten lehet érezni a másságot, és megtalálni az adaptivitás legmegsegítőbb, legnemesebb formáit, alkalmazni a legmegfelelőbb differenciált, személyhez igazított bánásmódot.

- **A szakmai összejöveteleid mind-mind fontos témákkal szerveződnek, és mindig telt házzal. Az egyik szakmai összejövetel a rendellenességgel élő gyermekekről szólt. Bár a téma mindenkit meglepett, mégis sokakat érdekelt. Miért döntöttél úgy, hogy a rendellenességekkel élő gyermekek óvodai inklúziója egész napot betöltő téma legyen?**

- Előljáróban el kell mondanom, hogy megvannak azok az intézmények, azok a keretek, amelyek az ilyen jellegű konferenciákat rendezik. Én nem akartam ebbe belenyúlni. De ahogyan említettem már, az egyéni és sajátos szükségletek kérdése mindig is érdekelt, hiszen aki már megszületett, annak jár az a fajta bánásmód, amelyben fejlődni képes, ami hozzá van igazítva. Tudtam, hogy feszíti a pedagógusokat ez a feladat. Aztán találtam egy nagyszerű óvodát, ahol magas szintű ez a fajta nevelői munka. Úgy alakult a kapcsolat, hogy filmet is készíthettünk, tehát meg lehetett mutatni, mennyire működőképes ez a felfogás. Korábban néha úgy éreztem, hogy beszéllek-beszélek, de ha a kollégák nem látják más óvodapedagógusok sikeres gyakorlatát, akkor nem igazán ad átütő erőt, követésre nem sarkall. Így kapcsolódott össze a konferencia ötlete és a korszerű óvodai gyakorlat bemutatása. Azután jött a másik csodálatosan működő óvoda, a másik DVD, és az elméleti előadásokkal összeállt a szakmai összejövetel anyaga.

- **Hogy győzöd mindezt erővel?**

- Nem nagyon törődöm ezzel. De az biztos, hogy a Férfiem nagyon sok terhet levesz a vállamról. Ez a háttér biztosítja a lehetőséget, az időt, amit rászánhatok a munkámra.

- **Megéri a belefeledkezés, a méricskélés nélküli erőbedobás?**

- Persze, hogy megéri. A szemek, az arcok lelkesítenek. Lelkesít, hogy segíthetek. Tényleges erőt ad a további munkához. Még ha száz emberből csak hármat érintenem meg, amit teszek, mondok, megéri, mert elgondolkodik, hatással van a munkájára, s ezen keresztül gyümölcsét a gyermekek élvezhetik.

- **Köszönöm sokak nevében, hogy jobban megismerhettünk, megérthettük mozdító rugóidat, személyiségedet, elkötelezettségedet! További sikeres munkát kívánok!**